

Jaarverslag Stichting Learn for Life 2016

Learn for Life is een netwerkorganisatie voor organisaties die actief willen zijn in het brede veld van non-formele educatie. Learn for Life wil een leven lang leren bevorderen en geeft daarbij speciale aandacht aan groepen voor wie leren niet vanzelfsprekend is. Europees beleid rond leven lang leren en disseminatie van goede praktijken zijn daarbij belangrijke uitgangspunten.

Voorwoord

In 2016 publiceerde de European Association for Education for Adults (EAEA) het Manifesto for Adult Learning in the 21st Century. EAEA is een organisatie met meer dan honderd leden uit 45 landen. Dit manifest beoogt de volle breedte te laten zien van de volwasseneneducatie en breekt een lans voor een grotere inspanning van alle betrokkenen om voorbereid te zijn op de kennissamenleving van de toekomst. Learn for Life heeft deze brede benadering volop ondersteund en deze benadering ook zichtbaar gemaakt tijdens onze jaarlijks Festival van het Leren. Dit is goed gelukt, zeker dankzij de medewerking van vele partners! De afgelopen jaren hebben we, samen met CINOP en Leren en Werken, het Festival steeds weten te verbreden en verbeteren. Toch zijn we eind 2016 gestart met een consultatieronde om ook voor de komende jaren een goede basis te vinden voor dit Festival. Zoals uit dit jaarverslag blijkt vonden er veel meer activiteiten plaats: het AVA project, gericht op waardering en validering van non-formele educatie, Silver Learners, gericht op leermogelijkheden en gezondheid voor ouderen, de Rural Academy, vervolgactiviteiten van het 3 V project, studiedagen, etc. Eigenlijk zijn al deze activiteiten te plaatsen in die brede benadering van het Manifest en het bevorderen van een Leven Lang Leren. Gelukkig begint (eindelijk) de aandacht hiervoor ook toe te nemen en ik hoop dat dit de komende jaren ook het geval zal zijn.

Ik prijs me gelukkig met de grote inzet van mijn medebestuurders, commissieleden, vrijwilligers en staf in het afgelopen jaar. Alleen daardoor lukte het om alle activiteiten te organiseren. Maar ook bleek het afgelopen jaar hoe belangrijk de samenwerking met andere organisaties is! Dit alles is in ieder geval een goede basis voor alle plannen in 2017!

Henk Hijink / voorzitter

Projecten

[Action Plan for Validation and non-formal adult education - AVA](#)

[Silver Learners](#)

[Festival van het Leren](#)

[Toppers, Leermeesters en Internationale Prijs 2016](#)

[Vertrekken vanuit vertrouwen - 3V](#)

Overige activiteiten

[Rural Academy](#)

[Noorwegen](#)

[Internationale netwerken](#)

[Projectaanvragen](#)

Organisatie

[Communicatie](#)

[Vrijwilligers](#)

[Bestuur](#)

[Ondersteuning](#)

Projecten

Action Plan for Validation and non-formal adult education - AVA

(Erasmus+ Strategic Partnership 2014 - 2016)

De Europese lidstaten moeten per 2018 een integraal valideringssysteem hebben waarin zij de wijze van identificatie, documentatie, assessment en certificering van formeel en non-formeel leren opgenomen hebben. Het is belangrijk dat validering van non-formele leertrajecten ook binnen het bereik van kwetsbare groepen komt. Hieraan wilde AVA een inhoudelijk-strategische bijdrage leveren. AVA verzamelde en analyseerde de praktijken die op dit gebied in 22 EU-landen Europa plaatsvinden. In januari 2016 vond in Oslo een expertseminar plaats waar de resultaten van dit onderzoek besproken werden en actielijnen werden uitgezet. Tijdens deze bijeenkomst werden ook goede praktijken gepresenteerd waaronder een project van het Internationaal Vrouwencentrum Den Helder. Op basis van het onderzoek en de analyse schreef AVA een Action Plan met aanbevelingen voor de lidstaten. In juni vond in Brussel een politiek slotdebat met stakeholders plaats over het Action Plan.

De AVA partners kwamen uit België, Nederland, Oostenrijk, Portugal, Roemenië en de landen die deel uitmaken van het Nordic Council.

Action Plan: <http://www.eaea.org/en/projects/eaea-coordinated-projects/ava/action-plan.html>

Projectwebsite: <http://www.eaea.org/en/projects/eaea-coordinated-projects/ava.html>

Silver Learners

(Erasmus+ Strategic Partnership 2016 - 2018)

Silver Learners is een strategisch partnerschap in het kader van Erasmus+ en richt zich op uitwisseling van goede praktijken met tien partners uit Duitsland, het Verenigd Koninkrijk (3), Luxemburg, Nederland (2), Polen (2) en Hongarije. Het project loopt van september 2016 tot 31 oktober 2018 en is gericht op vrijwilligers en beroepskrachten van lokale educatieve instellingen voor volwasseneneducatie, die zich richten op educatie voor 65-plussers. Coördinator is Stadt Iserlohn samen met de plaatselijke Volkshochschule. Tijdens het project vindt er uitwisseling plaats van verschillende agogische modellen. Op basis hiervan kunnen nieuwe innovatieve agogische benaderingen ontwikkeld worden. De focus ligt vooral op het bereiken van laagopgeleide ouderen. De bijeenkomsten hebben het karakter van workshops met presentaties, werkgroepsessies en excursies. De volgende onderwerpen staan op het programma:

- Competentieontwikkeling en het leervermogen van ouderen
- Communicatie voor en met senioren: hoe de doelgroep, vooral de laagopgeleide groepen te bereiken?
- Mediawijsheid en digitale vaardigheden voor ouderen.
- Gezondheid: actief en in beweging blijven, sport, preventie, maar ook omgang met fysieke achteruitgang en dementie.

Learn for Life neemt aan dit project deel om het belang van oudereneducatie te onderstrepen en daarmee mensen van lokale educatieve instellingen in staat te stellen te profiteren van internationale uitwisseling. Meer info: <http://www.iserlohn.de/kultur/volkshochschule/projekt-silver-learners/>

Festival van het Leren

Het Festival van het Leren richt zich op het bevorderen van een leven lang leren. Daarnaast vormt het Festival een uitstekende aanleiding om duurzame lokale educatieve partnerschappen op te zetten. Het Festival richt zich op alle burgers, ongeacht opleiding, leef- en werksituatie. Daarnaast is er speciaal aandacht voor het bereiken van groepen voor wie leren niet vanzelfsprekend is. Het Festival wil juist deze groepen stimuleren om hun talenten te laten zien en hun competenties verder te ontwikkelen.

Sinds 2012 verzorgt Learn for Life de landelijke coördinatie van dit Festival. De volgende activiteiten werden gerealiseerd:

- Coördinatie van het Festival Team met betrokken professionals/experts uit de lokale werkpraktijk.

De leden van dit Festivalteam hadden een belangrijke rol in beleidsadviesing en leverden waardevolle suggesties voor de uitvoering van het Festival. In dit Team komen uit de kring van Leren en Werken, bibliotheken, Cinop en welzijnswerk/Huis voor Taal.

- Verkiezing van Toppers, Leermeesters en Internationale Prijs 2016. Zie verder onder dat punt.
- Feestelijke landelijke dag van het Festival op 16 september in De Nieuwe Veste te Breda, georganiseerd door Learn for Life, Cinop Erasmus+ en Leren en Werken. Het format van deze dag werd op basis van voorgaande evaluaties vernieuwd: de dag startte met een boeiend interview rond het centrale thema van de dag (de Nederlandse 'vertaling' van het EAEA Manifest over 21e eeuwse vaardigheden). Naast praktisch-concrete workshops konden de deelnemers ook kiezen voor het meer beleidsmatige World Café. Tenslotte vonden de huldigingen meer gespreid over de dag plaats. Uit de evaluatie bleek dat deze nieuwe opzet door een groot deel van de 200 deelnemers zeer positief werd gewaardeerd.
- Uitgave van 'De reikwijdte van 2016', een Magazine dat ingaat op het EAEA Manifest over 21e eeuwse vaardigheden en alle genomineerde projecten, Toppers en Leermeesters presenteert: http://www.lflplatform.net/uploads/2/6/5/3/26536967/fvhl_magazine_web_2016_def.pdf
- Ontwikkeling van promotiemateriaal, waaronder een aantrekkelijke ansichtkaart (m.m.v. Leerwerkloket Fryslan)
- 73 promotiepakketten verstuurd
- Maandelijkse nieuwsbrieven in de periode maart – september en updates website
- Facebookpagina en Twitteraccount

Dit jaar vonden 89 geregistreerde festivalactiviteiten plaats (soms meer dan één activiteit per stad). Wederom een (kleine) groei ten opzichte van vorig jaar, onder meer veroorzaakt door de deelname van een groter aantal leerwerkloketten. Op veel locaties werden de activiteiten voorbereid en uitgevoerd door lokale samenwerkingsverbanden, waarbij educatieve en andere partners elkaar vinden in de wens leven lang leren onder de aandacht van breed publiek te brengen. Het Festival van het Leren is de enige campagne in Nederland die zich richt op het bevorderen van een leven lang leren.

Ook in 2016 werd de landelijke coördinatie van het Festival gerealiseerd zonder enige vorm van reguliere subsidie. Het is moeilijk om structurele financiële basis voor het festival te vinden. Dit is een zeer zorgelijk punt, omdat Stichting Learn for Life niet in staat is om haar investering de komende jaren in dezelfde mate voort te zetten. Verschillende landelijke organisaties verbonden weliswaar hun naam en logo aan het Festival, maar zijn niet in staat een financiële bijdrage te leveren. In september startte het bestuur van Learn for Life, in nauwe samenwerking met CINOP, een consultatieronde langs de huidige kernpartners en ander (potentiële) partners om deze situatie te bespreken. Doel hiervan is om, naast verdere versteviging van het inhoudelijke draagvlak, ook een bredere en structurele financiële basis te creëren voor het Festival. Deze gesprekken worden in het vroege voorjaar van 2017 afgerond, waarna het bestuur van Learn for Life een nader besluit zal nemen omtrent de toekomst van het Festival.

In 2016 ontving Learn for Life bijdragen van CINOP, Leren en Werken en STOOF. De Nieuwe Veste in Breda stelde haar locatie gratis ter beschikking voor de Festivaldag. www.festivalvanhetleren.nl en <https://www.facebook.com/FestivalVanHetLeren>

Toppers, Leermeesters en Internationale Prijs 2016

Een Topper is iemand die geen doorsnee leercarrière heeft doorlopen en barrières overwon om zichzelf te ontwikkelen en zo een leven lang leren vorm te geven. Een Topper is een voorbeeld voor anderen. In 2016 werd Charles de Koning (Leek) uit een shortlist met twaalf nominaties gekozen tot Topper 2016.

Een Leermeester is een professional of vrijwilliger die anderen stimuleert om te gaan of te blijven leren. In 2016 werd Ton Voeten (Culemborg) uit een shortlist van elf nominaties gekozen tot Leermeester 2016.

LEARN FOR LIFE kent jaarlijks een Internationale Prijs toe aan een Nederlandse organisatie of instelling, die haar eigen expertise inzet ten behoeve van vernieuwende projecten op het gebied van volwasseneneducatie op internationaal gebied. De Internationale Prijs 2016 ging naar Stichting Educatie achter buitenlandse tralies met het project 'Passend onderwijs voor in het buitenland gevangen zittende Nederlanders'.

De huldigingen vonden plaats tijdens de landelijke Festivaldag met medewerking van Andree van Es van UNESCO.

De jurering was dit jaar in handen van Marianne Zoetmulder, Marja van den Dungen en Geert Hoogeboom. Zij werden ondersteund door een bestuurslid en het secretariaat.

Vertrekken vanuit Vertrouwen – 3 V

Eind 2015 presenteerde De Nieuwe BV een Toolkit waarin staat beschreven hoe je in Nederland educatieve projecten voor kwetsbare groepen kan opzetten en realiseren. Deze praktische handleiding beschrijft een competentieprofiel van de participatieprofessional, de bouwstenen om zelf een project op te zetten, de randvoorwaarden voor het slagen van een project, de do's en don'ts voor succes en een aantal inspirerende bestaande projecten (goo.gl/xMnF3s)

In 2016 werd deze Toolkit onder professionals in wijken gedissemineerd. Instellingen en organisaties werden gestimuleerd om de Toolkit te gebruiken.

Overige activiteiten

Rural Academy

Learn for Life is al vele jaren nauw betrokken bij activiteiten op het gebied van Plattelandsontwikkeling & Educatie: de lerende partnerschappen LILLA, Learning Heart, SMART en I-care, de workshops Vital Villages, diverse landelijke studiedagen en expertbijeenkomsten. Deze activiteiten vallen onder de 'paraplu' van de Rural Academy: een samenwerkingsverband rond plattelandsontwikkeling & educatie van Learn for Life en Doarpswurk.

In maart organiseerden Learn for Life, de Kring Andragologie en Kring Geografie en Planologie (beiden UvA) een drukbezochte studiedag in Havelte over vergrijzing 'Hoe houd je je dorp vitaal?'. In juni organiseerde de stichting een Informatiebijeenkomst over het initiëren van nieuwe Actietafels Leefbaarheid. Dit krijgt in 2017 een vervolg.

In november werkte Learn for Life in samenwerking met St. Welzijn Midden Drenthe mee aan een studiedag van de Landelijke Vereniging Kleine Kernen

Noorwegen

Ieder jaar nemen meerdere Nederlandse jongeren deel aan een Volkshogeschooljaar (9 maanden) in Noorwegen. Learn for Life organiseert jaarlijks een voorlichtingsbijeenkomst voor nieuwe deelnemers in samenwerking met oud-deelnemers.

Internationale netwerken

EAEA: Learn for Life nam deel aan de jaarvergadering van de EAEA en de aansluitende conferentie over 'Innovation on European Adult Education' waar onder meer het slotdebat van het AVA-project plaatsvond. De voorzitter van Learn for Life is lid van de audit commissie van EAEA.

EUNET: Learn for Life nam deel aan de jaarvergadering en andere werkbijeenkomsten van EUNET. De werkgroep Rural development en citizenship, een initiatief van Learn for Life, startte in 2016 met haar activiteiten, waaronder de voorbereiding van een Europees KA2 project.

EBSN: twee bestuursleden namen deel aan de jaarvergadering van EBSN in Slovenië.

FUTURE FORUM 2016:

Learn for Life was van plan zich terug te trekken uit onvrede over de opzet en voorbereiding van de bijeenkomsten. Bij gebrek aan belangstelling is er in 2016 echter überhaupt geen Future Forum georganiseerd.

EPALE

Twee bestuursleden van Learn for Life zijn ambassadeur van EPALE, een meertalige gemeenschap met open lidmaatschap voor leerkrachten, docenten, onderzoekers, academici, beleidsmakers en alle professionals, die actief zijn in het volwassenenonderwijs in Europa.

Projectaanvragen

In het najaar kreeg Learn for Life goedkeuring voor een Erasmus+ KA1 Mobiliteitsproject: 'European Input in Lifelong Learning Lab' (2017 en 2018) voorziet in 30 mobiliteiten rond vier thema's waar de stichting graag nieuwe expertise op verkrijgt, namelijk: gezondheid en educatie, ouderen en educatie, vluchtelingen en educatie en jongeren in de volwasseneneducatie.

Organisatie

Externe communicatie

Learn for Life heeft een website en een Facebookpagina.
Het Festival van het Leren heeft een eigen website, Facebookpagina en Twitteraccount.
Er is ook een Engelstalige website: <http://en.lflplatform.net/>
Een Engelstalige nieuwsbrief (februari), werd door onze buitenlandse contacten positief ontvangen

Vrijwilligers

Learn for Life is een vrijwilligersorganisatie. Ook in 2016 waren veel mensen op vrijwillige basis betrokken bij activiteiten van de stichting. [Naast de bestuursleden betrof dit met name](#) deelnemers aan het Festivalteam.
Vrijwilligers ondersteunen het financiële management.
De vrijwilliger die de stichting jaren ondersteunde rond publicitaire activiteiten moest helaas om gezondheidsredenen afhaken.
Vrijwillige medewerkers hebben een vrijwilligerscontract met de stichting en zijn verzekerd.

Bestuur 2016

Henk Hijink, voorzitter
Jumbo Klercq, secretaris/penningmeester
Yvonne van der Heijden
Ina den Hollander
Norbert Kuijpers
Jantsje van der Spoel
Dennis Wacht

Het bestuur vergaderde 10 keer, afwisselend op het kantoor in Utrecht en via Skype/Hangout

Ondersteuning

Bij een aantal projecten maakte Learn for Life gebruik van de diensten van Bureau Lidwien Vos de Wael. Secretariële en administratieve ondersteuning werd verzorgd door Marianne Vermeer (Kontakt der Continenten) en Liesbeth Schuurman (NPJ). Vormgeving en design kwamen voor rekening van Dikke Punt | ontwerp en illustratie. Website en Facebookpagina werden verzorgd door Norbert Kuijpers. De redactie van het festivalmagazine was uitbesteed aan The Elephant Learning in Diversity.